

משימה 3.3 – רצונות, העדפות ומגבלות

3.3.1 - חלק א - מה נבחר ליום ההולדת?

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויים	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
הסבירו את השיקולים למיון ב-2 קבוצות משלימות - 2 נק' הסבירו בצורה חלקית (רק לגבי קבוצה אחת) - 1 נק' טעו, לא ענו - 0 נק'		"לפי מה שהם משמשים".	דוגמאות לקבוצות מיון המתנות: א. מיון לפי מטרת השימוש (פריטים לבית הספר ופריטים לשעות הפנאי (משחקים)); ב. מיון לפי המחיר - עד 15 ₪ ומעל 15 ₪; או - 15 ₪, 20 ₪, 50 ₪. ג. מיון לפי כמות/צורה (פריטים בודדים וחבילות).	קביעת קריטריון למיון מרשימת המתנות.	קלה	1א
מיינו את הפריטים בקבוצות הגיוניות - 2 נק' מיינו את הפריטים בקבוצות לא שלמות או הכלילו לא במדויק - 1 נק' טעו, כתבו קבוצות שאין ביניהן מכנה משותף, לא ענו - 0 נק'	התייחסות לקבוצות תלמידים ולא לקבוצות מתנות.	"ציוד לבית ספר - קלמר, קלסר, יומן, מדבקות למחברות ולספרים (4 מוצרים), משחקים - 10 חבילות קלפים (1 מוצר)"; "קלמר, קלסר, יומן - כתבים בהם וכותבים עליהם; קלפים ומדבקות - משחקים ומדביקים".	פירוט תכולת כל קבוצה: א. קבוצה 1 - קלמר, קלסר, יומן מדבקות למחברות ולספרים; קבוצה 2 - חבילות קלפים. ב. קבוצה 1 - קלמר, קלסר; קבוצה 2 - יומן, מדבקות למחברות ולספרים; קבוצה 3 - חבילות קלפים. ג. קבוצה 1 - קלמר, קלסר, יומן; קבוצה 2 - חבילות מדבקות וחבילות קלפים.	חלוקה לקבוצות בהתאמה לקריטריון (הכללה) ושיוך הפריטים לכל קבוצה.	בינונית	1ב
ענו נכון תוך התייחסות לשתי הבחירות של אלעד - 2 נק' התייחסו רק לבחירה אחת (ציוד לביה"ס / משחקים) או כתבו בצורה כללית - 1 נק' טעו, לא ענו - 0 נק'	"הוא ילד שיודע לבחור".	"הוא לא בוחר רק משחקים, הוא בוחר גם משחקים וגם דברי לימוד"; "יותר חשוב לו ביי"ס ואחר כך משחקים"; "הוא יותר אוהב ללמוד מאשר לשחק"; "אפשר להבין שאלעד הוא ילד רציני בלימודים מכיוון שהוא ביקש ציוד לבית הספר ורוב הילדים היו מבקשים מתנו כמו: משחקים למחשב, סרטי וידיאו..."; "לאלעד חסרים כמה דברים לבית הספר אז הוא ביקש את הדברים הנדרשים. כנראה שאלעד יש אוסף קלפים או שהוא אוהב משחקים לכן ביקש 10 חבילות קלפים".	אפשר ללמוד מבחירתו של אלעד שחשוב לו ציוד לבית הספר ויחד עם זאת חשוב לו גם שיהיו לו משחקים לשעות הפנאי. או: שציוד לבית הספר חשוב לו יותר ממשחקים.	ניתוח המשמעות של ההעדפות והבחירה של אלעד.	בינונית	1ג

3.3.1 – חלק א – מה נבחר ליום ההולדת? (המשך)

ציון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון ונמקו – 2 נק' ענו ללא נימוק – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'			תמר לא תוכל לקבל את כל מה שרצתה מכיוון שהסכום הוגבל ל-120 ש"ח – קיימות מגבלות כלכליות.	בדיקת הרצונות וההעדפות ביחס למשאבים (חישוב הסכומים).	קלה	א2
ענו ונמקו בהתאם – 2 נק' ענו ונמקו תשובה חלקית (ירדו ממסגרת הסכום או כתבו מה לבחור במקום על מה לוותר) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"על המשחק – היא זקוקה לתיק כדי לשים ציוד והמשחק יכול לחכות"; "ילקוט יותר חשוב ממשחק כי יש לו שימוש ולמשחק קופסא אין שימוש רב (המשחק מיותר); "על תיק ביי"ס - כי תיק ביי"ס קונים כל שנה..."; "בבית הספר של תמר אולי כבר התחילו את הלימודים ולתמר כבר בטח יש ילקוט חדש אז בשביל מה לה עוד ילקוט".	תשובה אשר ממליצה לתמר לבחון את החלופות האפשריות (המשחק בארץ ההרפתקאות או תיק בית ספר), לקבוע סדרי עדיפויות ולהגדיר קריטריונים לבחירה: שיקולים כלכליים, צרכים, שיקולים ערכיים מנקודת המבט של הילד.	הבעת דעה אישית מנומקת ביחס לוותר אפשרי.	קלה	ב2
כתבו נימוקי נגד רלוונטיים – 2 נק' העלו את זכות הבחירה ולא התייחסו להכרח בוותר – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"משחק בארץ הרפתקאות - אני מתנגדת להמלצה שלך כי לכל החברות שלי יש את המשחק הזה וגם אני רוצה שהכיתה תקנה לי אותו".	מותנה בהמלצה שניתנה בתשובה לשאלה ב2. הדעה צריכה לכלול נימוקים נגד אותה ההמלצה הנגזרים מההעדפות של תמר.	ראייה רב כיוונית – הבעת דעה הנוגדת את ההמלצה האישית ב-ב2.	קשה	ג2
ענו נכון – 2 נק' טעו, בחרו ברשימה שסכום הפריטים בה גבוה מ-120 ₪, לא ענו – 0 נק'			כל רשימה שהסכום הכספי שלה הוא 120 ₪ (מתוך רשימת המתנות המופיעות בבחירתם של אלעד ושל תמר). (מתקבלת גם רשימה שסכום הפריטים בה נמוך מ-120 ₪).	בחירה אישית, המשקפת רצון והעדפה, מתוך רשימה נתונה במגבלות כספיות.	שאלה חדשה	א3
כתבו נימוק המצביע על שיקולי דעת בהעדפה – 2 נק' כתבו נימוק מרומז או חלקי (דברים לבי"ס) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'			הנמקה המביעה קביעת סדר עדיפות אישי בבחירה או שיקולים בוותר. לדוגמה: בחרתי במעט מתנות ויקרות יותר כי אין מי שיקנה לי אותן; בחרתי תיק לבי"ס, קלמר, קלסר וחבילת מדבקות כי אני זקוק לזה כעת".	ניסוח הנמקת הבחירה בשאלה א3 המשקפת רצונות והעדפות.	שאלה חדשה	ב3

3.3.1 – חלק א – מה נבחר ליום ההולדת? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
כתבו מקרה קונקרטי מחיי היום יום שלהם – 2 נק' חיקו את האירוע של תמר – 1 נק' טעו, כתבו דוגמה לא רלוונטית, לא ענו – 0 נק'	"קרה לי מקרה עם חברה טובה ואנו כבר לא חברות עד שבאה אלי וביקשה סליחה ואני לא סלחתי לה בכלל".	"פעם בחרתי לנסוע לטיול והייתי צריכה לוותר על לישון אצל חברה. הבחירה הייתה לנסוע לטייל. הוויתור היה לישון אצל חברה"; "יום אחד באתי לדוד שלי לקנות נעליים והיו שם שתי זוגות נעליים יפות במיוחד ואימא שלי אמרה שאני אבחר זוג אחד והיה לי קשה. אחד היה עם כתום והשני היה עם שחור. בסוף בחרתי את הכתום".	מקרה שידגים בחירה וויתור מנקודת מבט של משאבים כספיים או מנקודות מבט אחרות.	יישום/כתיבת דוגמה (באמצעות מקרה פרטי המוכר להם) שתדגים את הרעיון של המשפט.	בינונית	4
כתבו יתרון אחד – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"כל אחד בוחר את המתנה שלו"; "בגלל שזה נורא כיף".	"אם כל ילד יביא קצת כסף זה חוסך מהשאר לקנות את המתנה בהרבה כסף לבד"; "כולם מקבלים אותו דבר וזה הוגן יותר"; "אף אחד לא שוכח להביא מתנה"; "כולם משתפים פעולה במשימה הזאת".	דוגמאות ל יתרונות באיסוף כסף למתנה משותפת: הסכום גדול יותר, שוויון בין הילדים בכיתה, גיבוש הכיתה, לא כל ילד צריך לחפש מתנה, כל הילדים משתתפים באותו גובה של הסכום.	ראיה רב כיוונית – הצגת היתרון ברעיון לאיסוף כסף למתנה משותפת.	בינונית	5א
כתבו חיסרון אחד – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"אם יש לרשותי 120 ₪ ואני זקוקה להרבה דברים הם גם לא מספיקים ואין מספיק כסף לקנות את כולם".	"יש ילדים שאין להם כסף וזה לא נעים לא להביא כסף"; "לפעמים ילדים שוכחים ואין מספיק כסף ויכולים לריב מי יהיה האחראי לזה"; "יכולים לריב על הכסף ולפעמים לקחת בלי לשאול".	דוגמאות ל חסרונות באיסוף כסף למתנה משותפת: אין הבעת נימה אישית; חברים טובים היו קונים אולי מתנה בסכום גבוה יותר; בעיות ארגוניות באיסוף הכסף; כל שיקול אחר הנגזר מהתנאים הכלכליים של סביבת הלומדים.	ראייה רב כיוונית – הצגת החיסרון של הרעיון לאיסוף כסף למתנה משותפת.	קשה	5ב
כתבו נימוק התואם את עמדתם – 2 נק' כתבו תשובה סתמית, טעו, לא ענו – 0 נק'	"כי זה נורא כיף לעשות את זה".	"לא – כי אם ברשימה יש את המשחקים שאני בכלל לא אוהבת ואני רוצה משהו אחר"; "לא – כי אם כל ילד יבחר את המתנה שהוא רוצה אז זה לא יהיה כבר הפתעה לילדים"; "כן – כי לא יהיה בלגן במתנות ויהיה סדר וארגון".	תומך כי... לא תומך כי...	נקיטת עמדה מנומקת בעניין בחירת מתנת יום הולדת מתוך רשימה נתונה.	בינונית	5ג

3.3.1 – חלק א – מה נבחר ליום ההולדת? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
כתבו 2 דברים – 2 נק' כתבו דבר אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"כולם ידעו להסתדר ולא לריב".	"מכינים רשימה יפה וכוללת דברים נחוצים וגם צריכים להשיג את הדברים שהתלמיד בחר מהרשימה שהם עשו"; "לכל ילד אוספים כסף שווה וכל אחד יבחר איזו מתנה שירצה"; "התלמידים ערכו דיון, קנו, בחרו, חשבו, הציעו הצעות". 1 נק' : "כולם לוקחים כסף ומשתפים אותו יחד בשביל מתנת יום הולדת"; "התלמידים רשמו דברים שגם הבנות צריכות וגם הבנים"; "היה דיון והיו שתי החלטות והגיעו למסקנה".	דוגמאות בקטע לפעולות ולהחלטות המתחשבות בתלמידי הכיתה: אוספים סכום כסף שווה שכל אחד יכול לעמוד בו; מאפשרים בחירת מתנה; אוספים מכל הילדים ואז יש יותר כסף; כל אחד מילדי הכיתה יקבל מתנה ליום הולדתו; כל ילד יקבל מתנה בסכום שווה.	הבנת המושגים התחשבות ושוויון על סמך ידע שהובנה ואיתור האופן שבו הם באים לידי ביטוי בטקסט.	בינונית	6

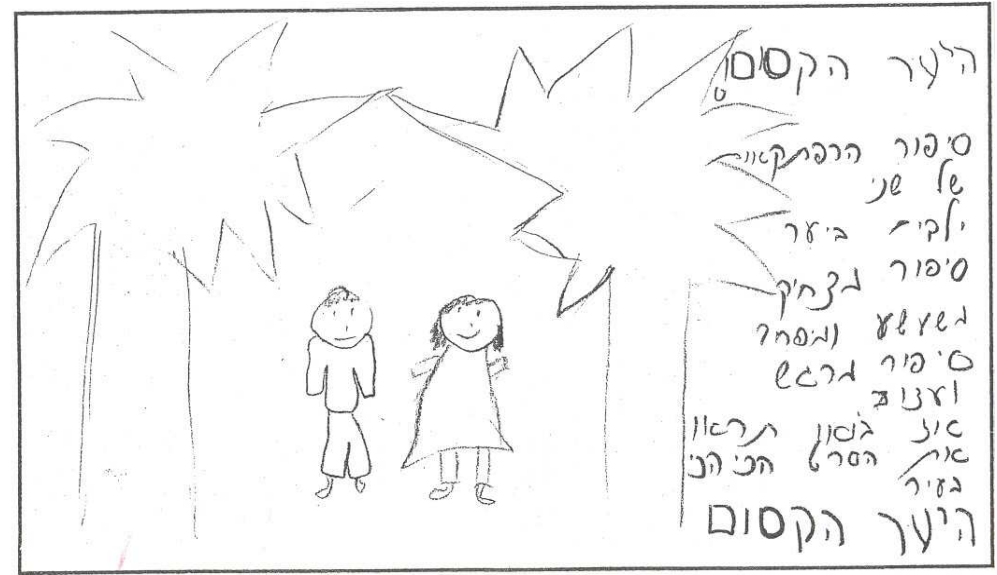
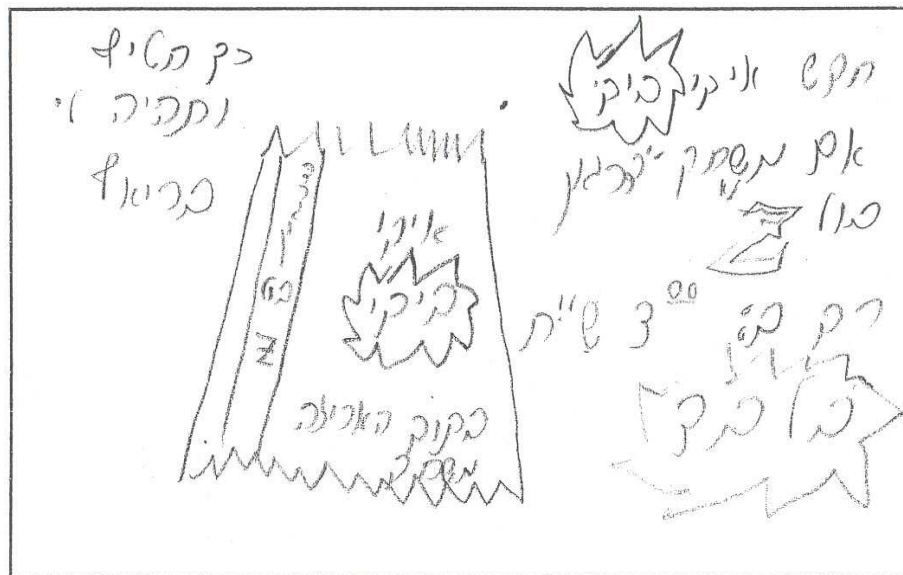
3.3.2 – חלק ב – פרסומת – לשם מה?

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון ונימקו – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"כדי להעביר מסרים לעם ישראל וכדי שהעם ידע דברים חשובים"; "כדי לדעת מה קורה בארץ".	"לשכנע אנשים, כדי שיקנו שם ולהרוויח כסף"; "שיקנו מהם, שירוויחו כסף, שהמוצרים יתפרסמו".	באמצעי התקשורת מפרסמים מוצרים רבים כדי: להציג את המוצר; למשוך את הקונים; להשפיע על שיקול הדעת של הקונה ועל התנהגותו.	הבעת דעה מנומקת על בסיס ידע קודם.	בינונית	1
ענו נכון ונימקו – 2 נק' כתבו תשובה כללית-שלילית (הפרסומת לא מפתה אותי) ללא נימוק – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		כן: "כי אמרו בה שמרוויחים ולכן זה משכנע אותי, והחיוך גדול"; "כי בפרסומת יש ציור מאוד יפה". לא: "כי לא מראים מה הפרסומת רוצה לפרסם"; "כי כמעט כל החנויות עובדים עליך כדי שתקנה אצלם"; "כי אני לא יודעת מה מסופר בפרסומת הזו ואני לא יודעת מה אני הולכת להרוויח".	הפרסומת מפתה / לא מפתה – נימוק המסביר מה בדיוק מפתה או לא מפתה בפרסומת.	התייחסות ביקורתית לפרסומת שבאיור, והנמקה לגבי מידת הפיתוי.	קלה	א2
ענו נכון ונימקו – 2 נק' כתבו תשובה כללית (הפרסומת לא מעניינת אותי) – 1 נק' טעו, כתבו תשובה חיובית, לא ענו – 0 נק'		"לא – כי לא יודעים אם הוא משקר או לא"; "לא – כשמשקרים לנו בפנים אנחנו לא יודעים אם זה נכון או לא נכון"; "לא – כי אני לא יודעת מה מסופר בפרסומת ואם להאמין למשפט".	המשפט לא אמין – כי אין מספיק מידע שיעזור בקבלת ההחלטה.	התייחסות ביקורתית למשפט שבפרסומת והנמקה לגבי מידת האמינות.	בינונית	ב2
ענו נכון ונימקו – 2 נק' כתבו תשובה כללית-שלילית (הפרסומת לא משכנעת אותי) – 1 נק' טעו, כתבו תשובה חיובית, לא ענו – 0 נק'	"שכנעה אותי כי רואים בעיניים שזה משכנע ובגלל שכתוב הקונה אצלנו מרוויח ואולי הייתי מרוויחה מהקנייה".	"לא – כי לא יודעים מה המוצרים ואם הם באיכות טובה"; "לא – כי הם עובדים עלינו"; "לא – כי אנחנו לא יודעים במה מדובר ואם זה באמת אמיתית".	הפרסומת לא משכנעת כי היא אינה עומדת בקריטריון של מתן מידע מספיק לצרכן כדי שיעשה שיקולי דעת: המשפט בפרסומת הוא כללי, סתמי, אין בו פרטים לגבי המוצרים שמוכרים ועל רווח הקונה.	התייחסות ביקורתית לפרסומת שבאיור והנמקה לגבי מידת השכנוע.	בינונית	ג2
ללא ציינון			הכנה מקדימה לתוצר (הפרסומת) בשאלה ד3.	בחירת מוצר לפרסומת. בחירת אוכלוסיית היעד. בחירת אופן ההצגה – אמצעים.		א3 ב3 ג3

3.3.2 – חלק ב – פרסומת – לשם מה? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
חיברו פרסומת בהתאם לקריטריונים שהובנו – 2 נק' חיברו פרסומת המשקפת חלק מהקריטריונים – 1 נק' לא ענו – 0 נק'		<p>"חטיף בריאות לשיניים. תאכלו את החטיף – שיניים לבנות הוא נותן. קונים חבילה, מקבלים עוד אחת מתנה"; "חטיף טוב לשיניים, הרגל בריא לחיים, מבטיח לכם שיניים לבנות. עכשיו במבצע בסופר - חטיף בריא לשיניים של תלמון"; "כולם מוזמנים להצגה היער הקסום. לכל ילד מגיעה טרופית עם שוקולד ו-ממ... הרפתקאות".</p>	<p>יצירת פרסומת המבטאת אמינות, פיתוי ושכנוע בדרך מילולית ו/או גרפית/ויזואלית ואינה כוללנית.</p>	<p>חיבור הפרסומת – פעילות יצירתית המתבססת על הקריטריונים שהובנו: אמינות, פיתוי ושכנוע.</p>	בינונית	73

דוגמאות של פרסומות שיצרו התלמידים:

3.3.2 – חלק ב – פרסומת – לשם מה? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו והסבירו בהתאמה – 2 נק' לא התייחסו לפרסומת שחיברו – 1 נק' ענו תשובה לא הגיונית או לא ענו – 0 נק'		"כן – כי השיניים נקיות ומבריקות והחיוך משכנע"; כן - השקעתי בה הרבה וילד מרוויח בה הרבה דברים"; "כן - הפרסומת משכנעת כי אני המצאתי אותה, והמצאתי פרסומת משכנעת"; "כן - גם הציור משכנע וגם הכתב (מה שכתוב)". "באופן חלקי – ציירתי ולא היו לי מילים ולא מילאתי את כל הדף".	כל תשובה שבה ההערכה תהיה מנומקת ותלמד שהובן מהי פרסומת משכנעת כולל התייחסות לעיצוב הגרפי.	הערכה עצמית של התוצר האישי (דירוג ונימוק).	בינונית	א4
ענו והסבירו בהתאמה – 2 נק' לא התייחסו לפרסומת שחיברו – 1 נק' ענו תשובה לא הגיונית או לא ענו – 0 נק'		"כן – כי תלמון זו חברה אמינה". "חלקי – כי רוב החלקים טובים ורק לא בדקנו שהיא טובה לשיניים"; "חלקי - כי אין חטיף שבריא לשיניים, אולי הוא יותר בריא מחטיפים אחרים". "לא – כי לדעתי עבדנו על האנשים ואני חושב שהפרסומת שלי לא כל כך טובה"; "לא – כי לא בדקנו את המוצר קודם".	כל תשובה שבה ההערכה תהיה מנומקת ותלמד שהובן מהי פרסומת אמינה כולל התייחסות לעיצוב הגרפי.	הערכה עצמית של התוצר האישי (דירוג ונימוק).	בינונית	ב4
ענו והסבירו בהתאמה – 2 נק' לא התייחסו לפרסומת שחיברו – 1 נק' ענו תשובה לא הגיונית או לא ענו – 0 נק'	"כן – כי זה מאוד טעים אם טועמים את זה יש לזה טעם של קסם".	"כן – כי קישטתי אותה והיא נראית מפתה"; "כן - היא מפתה בגלל שחטיפים כולם אוהבים וחטיפים הם מפתים!". "לא – כי הציור שלי לא הכי יפה וגם הכתב לא הכי יפה".	כל תשובה שבה ההערכה תהיה מנומקת ותלמד שהובן מהי פרסומת מפתה כולל התייחסות לעיצוב הגרפי.	הערכה עצמית של התוצר האישי (דירוג ונימוק).	בינונית	ג4

3.3.3 – חלק ג – חבל על כל טיפה...

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
כתבו תיאור נכון המרמז על בזבז – 2 נק' כתבו תיאור חלקי – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"איש משקה אוטו".	"איש שוטף מכונית עם צינור"; "האיש שבתמונה שוטף אוטו עם צינור בזרם חזק מאוד".	איש שוטף מכונית בעזרת צינור מים. זרם המים חזק מאוד.	הפקת מידע מהאיור – העברה לתיאור מילולי.	בינונית	א1
כתבו שם מתאים לאיור – 2 נק' כתבו שם כוללני או חזרו על שם המשימה – 1 נק' כתבו משפט מתאר מבלי להתייחס לבזבז, טעו, לא ענו – 0 נק'	"אסור להשקות אוטו עם צינור"; "האיש מתייחס למים בבזבז".	"בזבז מים"; "האיש הבזבזן"; "שטיפת אוטו בבזבזנית"; "למה לשטוף עם צינור – יש דלי".	השיום צריך להביע רעיון או מסר לדוגמה: איזה בזבז! בכמה מים שוטפים את האוטו!	זיהוי הנושא הכללי והמסר של האיור ושיומו (בהסתמך על קריטריונים לכתיבת כותרת).	קשה	ב1
כתבו תיאור נכון – 2 נק' ענו נכון אך השתמשו במונח לא נכון או תיאור חלקי – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"אישה מסתובבת עם כלב בגשם וסוגרת את הברז".	"אישה משקה את הצמחים אבל יורד גשם"; "אישה עם מטריה כי יורד גשם, משקה את הפרחים".	אישה ולצדה כלב עומדת בגשם עם מטרייה ומשקה את הפרחים עם צינור מים.	הפקת מידע מהאיור – העברה לתיאור מילולי.	קלה	א2
כתבו שם מתאים לאיור – 2 נק' כתבו שם כוללני או חזרו על שם המשימה – 1 נק' כתבו משפט מתאר מבלי להתייחס לבזבז, טעו, לא ענו – 0 נק'	"הפרחים והגשם".	"הפרחים מצוננים כבר מרוב מים"; "אישה מבזבזת מים"; "השקיה כפולה"; "יורד גשם למה להשקות עם צינור".	השיום צריך להביע רעיון או מסר לדוגמה: גשם גשם משמים – חבל על המים.	זיהוי הנושא הכללי והמסר של האיור ושיומו (בהסתמך על קריטריונים לכתיבת כותרת).	קשה	ב2
צינו את הקשר שבין המשפט לבין האיורים – 2 נק' התייחסו רק לפן אחד או כתבו בצורה כוללנית – 1 נק' טעו, תיארו את האיורים, לא ענו – 0 נק'		"אנו סתם מבזבזים מים על דברים שטותיים למשל כמו איור ב' שבזמן שירד גשם לא צריך להשקות את הגינה כי גשם זה מים והגשם משקה את הגינה"; "באיורים מבזבזים וזה לא אכפת להם שבמדינת ישראל קיים מחסור במים".	ההסברים צריכים להיות מבוססים על שני ההיבטים: האחד – הבנה כי המדינה חסרה במשאב המים ולכן יש לחסוך; השני – העובדה כי באיורים בא לידי ביטוי בזבז המים.	מציאת הקשר בין העובדה המצוינת לבין המסר המובע באיורים.	קשה	א3
ענו נכון על 2 דברים – 2 נק' ענו נכון על דבר אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"אם יתנהגו כך יהיו שנות בצורת ותהיה התייבשות במדינה"; "המים בכינרת יגמרו ולא יהיה מים במדינת ישראל"; "לא ישארו מים ולא נוכל לחיות"; "לא יהיה מים לשתות ולנקות והכינרת תתרוקן".	אם אנשים רבים ינהגו כמתואר באיורים יהיה מחסור במים שיגרום סבל לאנשים, לבעלי חיים ולצמחייה; יצטרכו לדאוג למים ממקורות אחרים; מחיר המים יעלה; יהיה תקצוב במים; אנשים יוציאו כסף על רכישת מים.	הקשה ממקרה פרטי למקרה כללי והבעת דעה בעניין.	שינוי נוסח	ב3

3.3.3 – חלק ג – חבל על כל טיפה... (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת מס' שאלה קושי
	תשובות שגויות	תשובות נכונות			
ענו נכון לגבי 2 האיורים – 2 נק' ענו תשובה כוללת או רק על אחד מהאיורים – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"באיור 1 האיש צריך לקחת סמרטוט ולנקות את האוטו, איור 2 – לא צריך להשקות כשירד גשם"; "צריך לשטוף מכונית עם דלי ומים ולא בצינור, לא צריך להשקות צמחים כשירד גשם וצריך להפסיק להשקות כשירד גשם".	האיש באיור 1 צריך לשטוף את המכונית בדרך אחרת וחשכונית - בדלי וסמרטוט. האישה באיור 2 לא צריכה להשקות את הגינה כשירד גשם.	העלאת הצעה לשינוי בדפוסי התנהגות של האנשים לגבי כל איור בנפרד.	4 בינונית
ענו נכון תוך ציון רעיון המחסור – 2 נק' טעו או חזרו על המשפט במילים אחרות – 0 נק'	"כי חסכו במים חבל על כל טיפה".	"צריך לחסוך במים כדי לחיות וכל טיפה שאוזלת משפיעה על החיים"; "חסר מים במדינה שלנו יש קצת מים"; "אם כל אחד ישתמש בהרבה מים ולא יחשוב על הדור הבא, לא יהיו מים".	משאב המים במדינה מוגבל ותלוי במשקעים בדרך כלל. קיים פער בין צורכי האדם לכמות משאב זה במדינה. לכן, יש לחסוך במים כדי לצמצם את הפער. המים הם של כולנו, וכולם צריכים לתרום לחיסכון במים.	מתן הסבר לסיסמה (למשפט) בהתייחס לכמות המוגבלת של משאב המים.	5 בינונית
כתבו דוגמה רלוונטית – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"לא מדליקים הרבה מזגן"; "לא נותנים הרבה נייר לילדים שצריכים, וסבון – פעם פעמיים בשבוע".	התייחסות לדברים שבהם חוסכים, ואיך בפועל זה נעשה (לדוגמה: כותבים על דפי טיוטה, מכבים את האור בסוף יום הלימודים).	תיאור תהליך או פעולה של חיסכון בהוצאות.	6א בינונית
כתבו דוגמה רלוונטית – 2 נק' ציינו את מושא החיסכון ללא פירוט – 1 נק' טעו, חזרו על התשובה ב-6א, לא ענו – 0 נק'		"לא לצלם הרבה, לא לכתוב הרבה על הלוח ולא לקנות הרבה חומרי ניקוי"; "לחסוך בנייר כי ילדים סתם זורקים אותו".	כל תשובה המתייחסת למשאב מוגבל שצריך לחסוך בו.	העלאת הצעות מעשיות לחיסכון השונות מאלה שתוארו ב-6א'.	6ב בינונית
ענו נכון על שני דברים – 2 נק' כתבו דבר אחד או רמז לחיסכון – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"לעזור בכך שאני אביא להם כסף לקנות לנו דברים ולעזור להם בתשלום שהם עושים בבית" (המשגה שגויה).	"לעזור למשפחה ולא לקנות חטיפים ודברים שלא טובים לגוף"; "לא לבקש הרבה משחקים ולא להתפתות לכל דבר"; "לא לזרוק דברים שיש להם עדיין שימוש".	דוגמאות לחיסכון בהוצאות המשפחה: לסגור ברזים בבית; לכבות אורות בחדרים שאף אחד לא נמצא בהם; לחשוב היטב לפני שעורכים קניות; בזמן קניות – להשוות מחירים; להגביל את השימוש בטלפון.	העלאת הצעות מעשיות לחיסכון בהוצאות במסגרת המשפחה.	6ג בינונית